

TE IS LEHETSZ MENEKÜLT!

TÁJÉKOZTATÓ FÜZET
KISKORÚ MENEDÉKKÉRŐK SZÁMÁRA

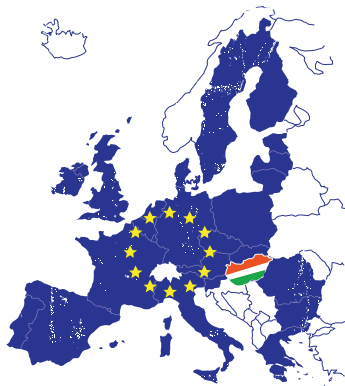
1. BEVEZETŐ

Magyarországon vagy, Európában, az Európai Unió területén. Az Európai Unió európai országok közössége.

Ebben az országban úgy gondoljuk, hogy nem szabad bántani a gyerekeket, hanem fontos védelmet adni nekik. Mindenki gyereknek – kiskorúnak – számít, amíg nem múlt el 18 éves. Itt vannak jogaid, járhatasz iskolába, gyakorolhatod a vallásod és kapcsolatot tarthatsz a szüleiddel. Megőrizheted a szokásaidat, amiket otthon gyakoroltál, de ne felejtse el, hogy itt más emberek laknak, ezért tiszteltetben kell tartanod az itteni szabályokat is.

Ez egy olyan ország, ahol mindent le kell írni, és írásban kell kérni, különösen, ha a hivatalhoz fordulsz, ezért figyelj arra, hogy próbáld meg írásban is jelezni a felőtteknek, ha valami problémád adódik. Ezt nyugodtan teheted az anyanyelveden vagy más olyan nyelven, amit beszélsz.

Jó, ha tudod, hogy nem minden európai ország egyforma.

2. MENEKÜLTÜGY - MENEDÉKJOG

Ha azért jöttél el otthonról, mert attól féltél, hogy bántanak és bajod esik, mert háború van, vagy elvesztetted a szüleidet és nincs aki gondoskodjon rólad, akkor kérheted a magyar Bevándorlási Hivataltól, hogy vizsgálja meg, hogy menekültstátuszt kaphatsz-e. Ezt írásban és szóban is kérheted az anyanyelveden, de ha tudod, akkor jobb angolul, mert ezt többen megértik, mint az anyanyelvedet. A menekültstátuszt az kapja meg, akivel nagyon nagy gondok történtek otthon, bántották, háborúban megsérült.

3. ESETI GONDOK

Az eljárásod alatt egy felnőtt segítőt (a hivatalos nyelv szerint „eseti gondnokot”) neveznek ki melléd. Ő az, akivel közösen döntesz, aki a szüleid helyett támogat. Segíteni fog a menekültügyi eljárásodban és ott lesz a meghallgatásodon is. Fordulj hozzá bizalommal, bármivel kapcsolatban!

MERJ KÉRDEZNI, ÉS RAGASZKODJ HOZZÁ, HOGY VÁLASZOLJANAK!

4. TOLMÁCS, ÜGYINTÉZŐ

Ha nincsen tolmács, ha nem érted őt, vagy ha úgy érzed, a tolmács nem pontosan fordít, vagy elégedetlen vagy az ügyintéződdel, kérhetsz másikat. Mindenképp mondd el az eseti gondnokodnak vagy a szociális munkásnak/segitőnek!

NE FÉLJ SZÓLNI, HA BÁRMILYEN GONDOD VAN AZ ELJÁRÁSODDAL KAPCSOLATBAN!

5. MEGHALLGATÁS

Tartanak veled egy rövid meghallgatást arról, hogy honnan és hogyan jöttél Magyarországra, illetve hogy jártál-e már más EU-s országban, ekkor leveszik az ujjlenyomatodat is. Ha tudod, hogy szüleid más EU-s országban vannak már, akkor feltétlenül jelezzd ezt az ügyintézőnek. Abban az esetben, ha kiderül, hogy máshol is kértél már menedéket, arról dönthet a Bevándorlási Hivatal, hogy ott kell lefolytatni a menedékkérelmed vizsgálatát (ezt nevezik Dublini eljárásnak). Ha nem értesz egyet ezzel a döntéssel és úgy gondold, hogy nem akarsz visszamenni ebbe a másik EU tag-

államba, akkor a döntéstől számított három napon belül (!) kérheted, hogy bíróság döntsön arról, melyik országban folytatják le az eljárásodat. Ebben az esetben kérd a Helsinki Bizottság (egy jogvédő szervezet) ingyenes segítségét.

Ha nem kell másik országban lefolytatni az eljárásodat, akkor azért, hogy kiderüljön, miért és hogyan jöttél el az országodból, egy hosszabb meghallgatást fognak tartani, ahol részletesen elmondhatod, mi történt veled. Ha nagyon rossz állapotban vagy, jelezheted, hogy nem tudsz részt venni a meghallgatásodon, amit egy másik időpontban tartanak majd, amikor már készen állsz beszélni a történetedről.

A meghallgatásod előtt gondold át alaposan, mit fogsz mondani. Mikor, hol, mi történt veled, kivel voltál? Miért jöttél el otthonról? Mondj el mindent, amire emlékszel, de ha olyat kérdeznek, amit nem tudsz pontosan felidézni, bátran mondd meg, hogy erre nem emlékszel pontosan. Lehet, hogy legszívesebben elfelejtenéd, ami veled történt, de a meghallgatás miatt fontos, hogy megpróbáld visszaemlékezni.

NEM KELL IZGULNOD, NINCS MIT ELRONTANOD, EZ A TE TÖRTÉNETED, AMIT ELMESÉLSZ, AMIT TE ISMERSZ A LEGJOBBAN.

Képzletben is felkészülhetsz a meghallgatásra: egy teremben ülsz majd, három emberrel együtt. Az egyik az ügyintéző, ő fog feltenni kérdéseket neked a múltadról. A másik a tolmács, ő fordítja, hogy mit mond az ügyintéző. A harmadik személy az eseti gondnokod, ő azért van ott, hogy támogasson téged, és szükség esetén képviselje az érdekeid. Nyugodtan készíts jegyzeteket, felsorolást az eseményekről. Ha úgy könnyebb, le is rajzolhatod. A jegyzeteket beviheted a meghallgatásra, és belenézhetsz, ha szükséged van rá.

HA VALAMIT NEM ÉRTESZ, MERJ KÉRDEZNI, ÉS RAGASZKODJ HOZZÁ, HOGY VÁLASZOLJANAK NEKED.

Lehet, felmerül olyan téma, amiről nem szokás beszélni, esetleg szégyellsz. Ha valamit nem akarsz elmondani, nyugodtan mondd meg az ügyintézőnek, hogy erről nem szeretnél beszélni, mert kellemetlen számodra, és nagyon rosszul érzed magad, ha felidézed ezt az emléket.

Számodra kínos dolgok, események szolgálhatnak fontos információval, amik befolyásolhatják az ügyedben hozott döntést. Bármilyen történet, amit elmesélsz, az ügyintézők számára fontos lehet.

nem kell magad szégyellned, senki nem fog emiatt elítélni! Tudd azt is, hogy az ügyintéző, az eseti gondnok, az ügyvéd, a szociális munkás és a pszichológus nem adhatják tovább, amit elmondasz, titoktartás kötelezi őket.

Van olyan, hogy nem emlékszel pontosan vagy egyáltalán egy eseményre, helyszínre, dátumra, vagy nehezebb visszaemlékezni, mert fájdalmas az emlék. Ha ilyen helyzet fordul elő, nyugodtan megmondhatod, hogy nem tudsz visszaemlékezni. Nem baj, ha egy kérdésre nemet mondasz, de semmiképpen se állíts valótlant, ha bizonytalan vagy a válaszbán!

Ha bármilyen családi fénykép, irat vagy egyéb dokumentum van nálad, ami alátámasztja a történetedet, mutasd be az ügyintézőnek, de figyelj rá, hogy visszakapd.

HA ÚGY ÉRZED, SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉG EBBEN A BONYOLULT ELJÁRÁSBAN, NYUGODTAN FORDULJ A HELSINKI BIZOTTSÁGHOZ MÉG A MEGHALLGATÁS ELŐTT.

6. ÉLETKOR

Mindenképp mondd el, ha gyerek vagy, és még nem múltál el 18 éves! 18 éves kor alatt nem számítasz felnőttnek, hanem kiskorúnak tekintenek. Ha tudsz, szerezz otthonról iratot vagy bármilyen papírt, ami bizonyítja az életkorodat, és mutasd be az ügyintézőnek. Nehogy idősebbnek mondd magad, mint a valódi életkorod, mert ezzel nem fogsz jobb helyzetbe kerülni, gyerekként is kiállhatsz magadért, biztonságban leszel és kaphatsz védelmet, nem csak felnőttként.

Előfordulhat, hogy kétségek merülnek fel az életkorodat illetően, ekkor egy orvos fog megvizsgálni. Jogod van tudni, hogy mi történik veled, kérdezd meg bátran, hogyan fog történni a vizsgálat!

HA SZERINTED A VIZSGÁLAT EREDMÉNYE NEM FELEL MEG A VALÓSÁGNAK (PÉLDÁUL MERT AZ ORVOS SZERINT TE FELNŐTT VAGY, PEDIG A VALÓSÁGBAN EZ NEM ÍGY VAN) VAGY ÚGY VÉLED, NEM VOLT ELÉG ALAPOS A VIZSGÁLAT, KERESD MEG A HELSINKI BIZOTTSÁGOT!

7. PSZICHOLÓGUS

Ha úgy érzed, segítségre van szükséged, például nehezen alszol, rémálmaid vannak, folyton rossz emlékek jutnak eszedbe, nagyon félsz, nem tudsz koncentrálni, kérheted pszichológus segítségét (a pszichológus egy olyan szakember, akivel megbeszélheted az érzéseidet, félelmeidet és segít rendezni a gondolataidat). A pszichológusnak bármit elmondhatsz, nem fogja továbbadni, mert titoktartás kötelezi. Ha elmondod a pszichológusnak, hogy szenvedsz, rossz lelkiállapotban vagy amiatt, amiket átélteél, az fontos információ lehet az eljárásodban is. Adott esetben megmagyarázhatja, hogy miért nem tudsz részt venni még a meghallgatáson.

A pszichológussal aktuális problémáidról is beszélhetsz, megoszthatod vele érzéseid, mindig meg fog hallgatni, és nem fog ítélni feletted. Pszichológushoz nem csak azok az emberek fordulnak akik „megbolondultak”, hétköznapi problémákat is meg lehet beszélni vele. Ha úgy érzed erre van szükséged, keresd meg a Cordelia Alapítványt

8. FOGDA

Gyerekeket nem lehet azért fogdába zárni, mert idejöttek Magyarországra.

Mit tehetsz, ha mégis fogdára kerülsz? Ez akkor fordulhat elő, ha nem hiszik el, hogy nem vagy még 18 éves. Kérheted, hogy vizsgáljon meg orvos vagy pszichológus. Ha kiderül, hogy még nem vagy 18 éves, nem tarthatnak fogdán. A fogdán jogod van ahhoz, hogy felhívd a szüleidet, barátaidat. Minden nap kimehetsz a szabad levegőre egy órát. Jogod van naponta fürdeni, tisztálkodni. Hetente jár a Helsinki Bizottság ügyvédje a fogdára tanácsot adni. Kérdezd meg, mikor van ott, és kérd, hogy látni szeretnéd. Írásban kell kérned, a levelet add oda az őrnöknek, rendőröknek. Ha bármilyen fontos papírt, iratot elvettek tőled, szólj az ügyvédnek, és elintézi, hogy visszakapd.

HA BÁRMILYEN PROBLÉMÁD VAN, NYUGODTAN SZÓLJ A SZOCIÁLIS MUNKÁSNAK, HA ELÉRHETŐ, Ő SEGÍTENI FOG NEKED.

9. HATÁROZAT/DÖNTÉS A MENEDÉKKÉRELMEDRŐL

A meghallgatásod után kapsz majd egy határozatot a Bevándorlási Hivaltól, ami lehet pozitív döntés (elfogadták a kérelmedet és itt maradhatsz menekültként vagy oltalmazottként) vagy negatív (ha elutasították).

Ha a határozat negatív, fordulhatsz a bírósághoz, kérve, hogy ismerjenek el menekültként, mert nem tudsz hazatérni a rád leselkedő veszélyek miatt. 15 napod van arra, hogy szólj a Bevándorlási Hivatalnak, hogy nem fogadod el a határozatot, ebben a Helsinki Bizottság és a szociális munkás tud neked segíteni. Figyeld a 15 napra, mert ezután már úgy tekintik, hogy elfogadtad a negatív döntést és csak új kérelemmel próbálkozhatasz újra, amikor már jóval nehezebb lesz meggyőződni a Bevándorlási Hivaltól.

FONTOS, HOGY NE ESSÉL KÉTSÉGBE, HA ELUTASÍTOTTÁK A KÉRELMED (NEGATÍV DÖNTÉST KAPTÁL), MÉG NINCSEN MINDEN VESZVE. VAN LEHETŐSÉGE FELLEBEZNI, ÉS A BÍRÓSÁGHoz FORDULNI, AMELY MEGVÁLTOZTATHATJA A DÖNTÉST, ÉS ELFOGADHATJA A KÉRELMED.

10. LEHETŐSÉGEK, HA POZITÍV DÖNTÉST KAPSZ (TANULÁS, UTAZÁS, MUNKAÁLLALÁS)

Ha pozitív döntést kapsz a Bevándorlási Hivaltól vagy a bíróságtól, akkor két lehetőség van: vagy menekült leszel, vagy oltalmazott. Az előbbivel 10 évre kapsz magyar személyi igazolványt, amivel iskolába járhatasz, vállalhatsz diákmunkát, úgy, mint a magyar gyerekek. Ha oltalmazott lettél, akkor 5 évre érvényes személyi igazolványt kapsz. Megpróbálhatod felkutatni a családtagjaidat és idehozni Magyarországra, ezt hívják családegyesítésnek.

De tudnod kell, hogy ez egy bonyolult és hosszú eljárás, amit a családtagjaidnak kell kezdeményeznie annak az országnak a magyar nagykövetségen, ahol laknak. Kérd a szociális munkás vagy a Helsinki Bizottság segítségét, ha nem tudod, mit kell tenned.

Amíg nem töltötted be a 18. életévedet, gyermekotthonban fogsz élni. Ezután 21 éves korodig jogosult vagy ellátásra, ha pedig iskolába, egyetemre jársz, akkor 24 éves korodig kaphatsz ellátást. Havi zsebpénz is megillet, hogy a családdal tartani tudd a kapcsolatot telefonon. A támogatások pontos összegéről a szociális munkás tud tájékoztatni

Azért fontos iskolába járni, hogy jól megtanulj magyarul, szakmát szerezz, és hogy addig is kaphass ellátást, lakhatást. Az iskola miatt fordulj a gondozóhoz, vagy a szociális munkáshoz. Amíg nem kapsz pozitív határozatot, addig nem utazhatsz, de ha elismernek menekültként, akkor lesz útleveld, és külföldre is mehetsz. Ha elutazol, előre kell jelezned a távolléted az otthonban, ahol élsz.

Ha szeretnél magyar állampolgárságot kapni, arra is van lehetőség. Ha menekült státuszt kaptál, 3 év után kérvényezheted a magyar állampolgárságot, ha oltalmazott vagy akkor 5 év itt lakás után kérvényezheted az állampolgárságot. A Helsinki Bizottság munkatársai szívesen segítenek neked ebben. Ez a jövő vár rád, ha elismernek menekültként vagy oltalmazottként.

VÉGÜL

Előfordulhat, hogy nem minden pontosan úgy fog történni, ahogy ebben a füzetben szerepel és a gyakorlatban majd mást tapasztalsz. Ne legyél dühös emiatt, hanem állj ki a jogaidért, és beszéld meg a helyzetet olyan felnőttel, akiben megbízol (szociális munkásod/segitőd, ügyvéd, eseti gondnok, pszichológus, stb.).

HOVA FORDULHATSZ SEGÍTSÉGÉRT?

MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG – ingyenes jogi segítségnyújtás előre egyeztetett időpont alapján
1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36–38.
Tel/fax: 06 1 321 4323, 06 1 321 4141
honlap: www.helsinki.hu, e-mail: helsinki@helsinki.hu

MENEDÉK EGYESÜLET – ingyenes szociális tanácsadás előre egyeztetett időpont alapján
1133 Budapest, Erkel utca 13/A, 6. em. 2.
Tel/fax: 06 1 411 1710, 06 1 411 1711, 06 20 430 9919,
honlap: www.menedek.hu, e-mail: menedek@menedek.hu

CORDELIA ALAPÍTVÁNY – ingyenes pszichológiai segítségnyújtás előre egyeztetett időpont alapján
1133 Budapest, Kárpát utca 1/B, 6. em. 24.
Tel: 06 1 349 1450, fax: 06 1 239 1332
honlap: www.cordelia.hu, e-mail: cordelia@chello.hu

MAGYAR ÖKUMENIKUS SEGÉLYSZERVEZET
Károlyi István Gyermekközpont, 2151 Fót, Vörösmarty tér 2.
Tel: 06 30 749 2273

REFORMÁTUS MISSZIÓI KÖZPONT - Menekültmisszió
1151 Budapest, Alag u. 3. Tel: +06 30 465-4796,
honlap: www.rm.k.hu/menekultmisszio
e-mail: menekult.misszio@zsinatiroda.hu

BEVÁNDORLÁSI ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI HIVATAL
1117 Budapest, Budafoki út 60, tel: 06 1 463 9170, fax: 06 1 463 9108,
honlap: www.bevandorlas.hu, e-mail: menekult@bah.b-m.hu

ENSZ MENEKÜLTÜGYI FŐBIZTOSSÁG (UNHCR)
1022 Budapest, Felvinci utca 27.
Tel: 06 1 3363 060, fax: 06 1 3363 080
honlap: www.unhcr-centraleurope.org, e-mail: hunbu@unhcr.org

EUROPÁI MENEKÜLTÜGYI ALAP

Készült az Európai Unió Európai Menekültügyi Alapjának támogatásával.

© Magyar Helsinki Bizottság
Grafika: Baranyai András
Nyelvi mutató: fortin&bras Studio